ИЗЛАЗИ У ЧЕТВРТАК И НЕДЕЛУ

ОГЛАСИ
плаћаю се од свакога редка из гармонда први пут 6, а после 4 нов. За жиг сваки пут 30 нов.

Предплату прима уредништво, све ц. и кр. поште; а у Београду разноситель Напредка.

НАПРЕДАК.

ПРЕДПЛАТНА ЦЕНА У АУСТРИСКИМ ЗЕМЛЯМА
На годину 10 ф., на пол. год. 5 ф., на четврт 2 ф. 50 новч. а. вр.
У СЕБ. КНЕЖЕВНИ
На годину 100 гроша, на пол. год. 50 гр., на четврт год. 25 гроша.

Уредништво е у дунавской улици, у кући где уд. Стерине, у I. кату.

БРОЈ 32. У НОВОМЕ САДУ, У НЕДЕЛЮ 25. АПРИЛА 1865. ГОДИНА XVIII.

НАРОДНИ КОНГРЕС.

Тридесетшеста седница 20. марта у суботу.

Пре подне.

(Наставлено.)

Поглаварства осечког молба, да се у дольной вароши митрополитско добро, са незнатном кућицом и 12 ютара землѣ прода Србима, како би варош украсили или ако неће продати а оно нека назида штогод.

Комесар. Ако е то митрополитско, престае ствар.

Патриярх. То е митрополиско, сам неможе ништа учинити без асистента и од горе док недоће.

Грчић подпомаже желю Осечана и вели, да се уступи та земля општини по процени.

Патриярх. Само ме опуномоћите. да од горе иштем пуномоћие, па ћу учинити. (Живио! — Опуномоћава се.)

Молба проте Марковића шидског, пита, шта ће бити шньим, кад се његов протопопият укида а он іош живи? (смеј буран) Уживаће док е жив!

Молба шатриначке обштине српске, да добию свештеника и да Мађарског учителя неплаћаю кад ньиово ниедно дете неиде код њега у школу.

Грчић доказуе, да им се желя ради пароха испунити не може. — На конзисторию упућуе се.

Прота Николић устане да говори, тек што две три речи рече, стадоше се смеяти и викати: примлѣно е! он седне.

Молба Арадског свештенства србског код цркве Св. Петра и Павла, да се утвари црковне. (конзистория! резолуции!)

Молба Елемирске општине, да им се едан свештеник даде. Решено едан IV. и едан VI. класе ради количине душа.

Протестация кикиндско-диштриктског свештенства против заключеня саборски о класификации свештенства — односно општина, о биру, релутуму, председништву итд.

Петровић. Гле из целе врархие сви су задовольни, а сами диштрикћани нису; я знам ко е начелник тог незадовольства, жао ми е, мой е добар човек, али морам казати, да е прота.

Милетић. Нека гг. свештеници тако су страсни постали ради по декои заключеня саборски, да се нестиде явно и на поедина лица нападати; наравно да и на мене нападаю, али сам се я узвисио над ньима нити я то себе ради споминѣм овде явно, него за другу гг. посланике, што ми се тужише. — Заключи се неуважити ту протестацию.

Молба Кузмана Димитриевића и породице му на Матицу, што ние ни найманѣ узела призреня при деоби штипендия на фамилию основателѣву. (Гласови: неспада овамо!) Одбор решио: Матици то предати.

Комесар. Треба натраг вратити.

Милетић. Матица само кандидира, а патриярх бира.

Патриярх. Я би узео у призренѣ, ал е молбеница доцие стигла.

Георгие Радонић обрлайтнант моли за припомоћ — ние се могла уважити молба.

Комесар. Имате ли іош?

Миланковић Д. Немамо више.

Комесар. Сад да се саветуемо о дотации или о гимназии?

Милетић. То е врло важна ствар, треба нам више времена, а већ е $^3/_4$ на 1, те ћемо почети а нећемо свршити, болѣ после подне опет да се састанемо.

Комесар. Оћете л' гг. после подне? (Оћемо!) То ћемо се онда у 4 сата опет састати.

После подне.

Реч е о гимназияма.

Натошевић явља, да има едан попис или предрачун, колко е нужно помоћи.

Патриярх. Требало би штогод и за здание дати, ер оно е заиста срамота да онако остане; я некажем Бог зна шта да се зида него да се само дигну видови. Та ено пенцери су готово на земльи. То неби млого коштало, граће има, црепа има, пак би се дало о малом трошку дићи а и време е еданпут.

Натошевић чита § 3. у ком се одређуе плата професорима.

Милетић. Оће л' имати ту исту плату и они кои нису положили професуру?

Натошевић. Они ће имати по предлогу синодском манѣ 200 ф.

Патриярх. Како е на другим явним Гимназияма?

Натошевић. Кои нису положили професуру немаю ни децимални прилога, ни пензие.

Милетић пита за директора шта е речено, он први мора бити испитан.

Патриярх. Ми имамо автономию као патронат, то е ваша ствар.

Петровић. Молим, Овде сам пре подне чуо да наши люди неће да се одаю на ту струку, а зашто? Зато што им ние био осигуран живот, па кад нису имали нашто доћи нису ни хтели, али сад ми ћемо ићи на то, да плате професора тако регулирамо, и с тим да уклонимо ону препову коя е досад на путу била.

Патриярх. Неће се моћи у живот увести одма, тек кроз 5—6 година, кад се изуче они кои сад почну учити професуру.

Петровић. Ми морамо гледати да се народни уплив осигура, да небуде, да ми овде рекнемо овако, а патронат да узме опет за професора лице, кое оће, без да оно има зато државом прописану квалификацию и способност.

Хаџић Нема случая да е конкурирао испитан с неиспитаним и да е примлѣн био.

Петровић Ние место сад да говорим о томе, само кажем да ми треба народни уплив да осигурамо. — Натошевић чита исти §

Грчић. Сл. Саборе! нек се наложи да положе испите, и я сам полагао у моіой 46 години испит адвокатски па могу и они. Говори да то ньима као людима кои су већ више година препривляли се неће бити тешко, иначе се сматраю као привремени.

Натошевић зна и овде и у Новом Саду да има люди кои могу положити и кои су преправни али нису знали досад нашто ће полагати, а сад кад виде, они ће зацело положити.

Милетић. Сваке године нек се конкурс расписуе па како се први яви испитан, он е директор а они други привремени су и као такови могу остати само две године.

Комесар. Я знам у Загребу су сви истерани кои нису за едну годину испит положили. Вели, да е доста една година.

Натошевић вели да е мало една година за преправлянѣ, ер е то огроман посао, предлаже да се рекне за две године. (Жагор: неки и то найвише официри: едну! а грађани и свештенство вичу: две!)

Комесар. Дакле гг. ко е за две године нек устане. (устае већина)

Натошевић чита далѣ.

Милетић. „Бираю а овоземальской управи даю на потврђенѣ.“

Натошевић: Оћемо л ово додати?

Милетић. Треба гаранцие ради централной управи додати.

Натошевић. Я само имам приметити, каква ће ту управа бити? ми іош незнамо, ако небуде никакве онда ће празне остати ове речи.

Чарноевић. Сл. Саборе! ако смо казали да су то народне гимназие онда смо изрекли, да ћемо субвенцию дати, али кад даемо субвенцию морамо знати како? ко е патронат? како стои станѣ гимназие? да се онда уведе. Зато треба рачуни да се покажу, да се види колко треба дати.

Милетић. Мораю се Патронати и општине испитати колко им и нашто треба, да би се сума субвенцие оправдати могла, ер ние доста тек тако сумарно у той ствари решавати.

Натошевић. За време е само субвенция нужна.

Милетић. Заключено е да се даде субвенция али под неким условлями,

Остоић кап. Нек се обзнани оно, шта патронат може уступити. Иште да се прочита станѣ гимназие.

Петровић жели знати, зашто се новосадски патронат ние ништа изявио, а зна добро да е реч о гимназияма на реду.

Патриярх вели да е наложио Хаџићу кад е пошао у Нови Сад, да яви тамо патронату да дођу или да пошлю изясненѣ, он незна зашто се нису изяснили.

Хаџић брани се с тим да е искао информацию од одбора али перовођа ние тео написати. (смеј)

Милетић. Све коешта! Презес е едбора зато, да настои да се изврши што е заключено, а незна се ко вам е у той ствари известитель или перовођа био; я нисам, иначе би мою дужност учинио. Него я видим у том поступку сасвим друго што, да се т. е. обиђе питанѣ општине новосадске; за неколко е дана и онако край сабору, мисли се, а међу тим ствар ће се провући и без резултата проћи.

Петровић. За любав новосадског патроната неможемо ми овде седити неделю дана. Говори како е то гадно, да се та ствар тако хотимице оће да забашури.

Милетић. То се само на то иде да остане по старом. Треба то уредити да небуду више професори робови, да се по туђем игу управляду.

Патриярх. Па шта ће бити ако остане по старом?

Милетић. То ће наопако бити. Ако то тако остане, я сам онда први кои недам ни крайцаре на таку гимназию.

Патриярх. Шта е то? я недам ни крайцаре! я тако и тако, и незнам шта! нит ви ни ми, ако вис. влада недопусти, можемо што год дати.

Петровић говори да е то жалост кад се презес одбора (Хаџић) изговара на перовођу, онай незнам на кога, што ние новосадски патронат изясненѣ сабору поднео, али вели далѣ за саму ствар, я сам уверен да в. влада неће без одобреня народног ништа учинити.

Бяга. Сви сте криви у одбору од презеса до наймлађег (Милетић смешећи се: Молим,..) ест сви ви овде у сабору лармате, ви треба да сте позвали патронат и општину.

Милетић. И ви сте у одбору па зашто ви нисте учинили? зато су председници известительи да они извршую заключеня одборска, нити поедини члан преко ньих што може.

Хаџић се правда, да е он устмено овде патриярху предложио. (жагор, смеј)

Миланковић Д. Четир е точке г. Хаџић написао, кое су у одбору прочитане и примлѣне. Он е обећао да ће патронату предати, па кад то ние учинѣно данас, може се учинити сутра.

Комесар. Шта е узрок да се толико чекало?

Петровић вели, да е узрок што су чекали да се патронат изясни.

Комесар. То можете онда чекати до Божића, а не до Ускрса.

Петровић. То е друго.

Чарноевић иште да се каже, шта има, ер ми неможемо дати тек влади онако предлог, да се даде субвенция без да се зна нашто се дае, и влада ће се смеяти какав е то сабор, незна ни колики е фонд, а овамо дае 6000. ф. Я ћу влади явити, а незнамо шта е.

Натошевић вели да за новосадску има влада известия, а за карловачку да може сад прочитати. (више гласова: па што непрочитате! читайте!..)

Милетић. Та шта нечитате, шта шевртате? што шепртльите?

Патриярх. Па задовольите их, читайте им, кад су тако навалили.

Натошевић чита „о станю гимназие карловачке.“

Капитал. У државним облигацияма по $4^1/_2$ % 765 ф., по 4% 500 ф., по 5% 3000 ф. Народни заим по 5% 750 ф. У приватнии облигацияма по 6% 66,889 ф. $28^5/_{10}$ нов. — Свега 71,904 ф. $28^5/_{10}$ н.

Приход. Интереси од ови облигация 3993 ф. 36 нов, Приход: од 7 кућа 793 ф, од 2 винограда 2302 ф., од тасова 346 ф., од школарине 500 Општина дае огрев 550 ф., свега 8484 ф.

Расход. Порезе на капиталне фондове 356 ф., плата директору 800 ф., за стан 150 ф., 7 проф. по 600 ф. 4200 ф., 1 проф. 520 ф., и 1 проф. 400 ф., 6426 ф. Трошак виноградски 846 ф., порция на сва здания 252 ф., дрва за школе годишнѣ 150

ф., служитель год. 50 ф., репарация здания год. 200 ф.. свега 7924 ф. — Приход 8729 ф. — Расход 7924 ф. — Претиче 804 ф.

Комесар. Я невидим овде никакав приход од Ярковаца а мислим да су и гимназиске куће уживале Ярковце.

Патриярх. Ниє, нису имале.

Прота Николић. Нису, нису имале (— поћути.) Те — ту су изгубила сад — та....

Комесар. Знам, да су имале, и сад є била велика препирка, како ће их општина уживати; али гимназия, мислим свакако да є имала.

Прота Николић. Незнам — ниє (погледа у патриярха*)

Милетић пита, зашто се дає 6000 ф. кад нетреба више од 4000 ф?

Натошевић вели, да є по закону државном за горњ гимназиє 14000 ф. опредѣлено, и по том да є іош и 6000 ф. субвенциє мало, али за сад ће морати бити доста. (Међусобне дебате и разјашњаваня.)

Патриярх. Каква є субвенция.

Натошевић. Они су искали 4000 ф. али ми видећи да є мало дали смо 6000 ф. па ако претече што, остаће у фонду.

Патриярх. Треба и здание оправити, та срамота є да онако остане я некажем бог зна шта да да се зида али да се тек дигне толико да буде довољно светлости; зато би добро било да се и зато што год заключи

Комесар. Молим гг. овде се пита зашто се ни є явило патронату и општини новосадской, да даду известия, а требало є и Карловачку општину упитати, та и они даю на гимназию.

Петровић. С тим више што є клерикални фонд баш на то установлѣн да се карловачке школе дижу, а карловачка општина, помаже ову гимназию па треба патронат, да и општину задовољи.

Патриярх. Карловучко є општество найзадовольниє досадашньом управом, пак нетреба и њима волю кварити.

Милетић. Я незнам колко є општина карловачка задовољна, али из тога неслѣдує, да не би могло болѣ, и она іош задовољния бити, ми треба да имамо гаранциє, да ће се с оним институтом, кои народ помаже, целисходно управляти, и зато би нужно било знати, како ће патронат устроен бити, и кои ће његов, а кои општине делокруг у управлянію и у манипулираню добара гимназиски бити

Патриярх. То нису узурпирана права коя овай патронат уживa, него привилегиялно подарена, зато нетреба толико нападати на патронат, вели да и патронат ради само за добро народа.

Николић. Я мислим, да є овай гимназиум за 40 година, сав народ наш издржавао (смеј) па пустите сад, да се субвенция од 4000 ф. даде кад куратори неишту више а патронат оставите као што є и досад био.

Милетић. Ниє то тако г. прото, ми морамо имати гаранциє; не валя свугдибез позива адвоцирати, а даћемо колко нужно буде.

Патриярх. Овде има 6 куратора и ти увек учествую у свим важниим делима, има такође и єдан симиция, кои є такође сво своє иманѣ 30,000 ф. а. вр. дао на гимназию, па сам га начинио почасним членом (Милетић. А зашто не дѣйствителним?) да га наградим.

Николић. И овде є ево и г. маіор Матић кои є такође на гим... (смеј и живио).

Патриярх. Нећу о том говорити, ту є г. маіор жив іош.

Грчић говори да є субвенция нужна ер само њом се може доћи до цели, вели да би се дало болѣ администрирати да се куће продаду и у новац учине.

Патриярх. Ја незнам имали народни сабор право продавати ове куће, ер су се ове куће куповале, да се на єдном месту добиє плаца ер є покойни Патриярх тео овде зидати семинариум.

Грчић. Нисам ни казао да се баш продаду него само да се опредѣли неко правило, по ком би се управляти могло.

Патриярх. Правила су била и код патроната и код куратора поставлѣна па ви и опет кажете да патронат неваля, а како є ето толико време управляо патронат па є увек добро било.

Милетић. Вальда ниє то тако све добро што є пре 50 или 100 година рађено. Ми морамо према потребама народним удесити ове гимназиє а не идемо да их рушимо, него да се известимо о стању, и да се општине с патронатима договаре, и своє мнѣниє нама саопште, да би гимназиє тако снабдети могли, да явност добию, да наша деца неморају зараниє оставляти те гимназиє, или мучити се, док на другой коіой испит зрелости положе.

Бига. Мени є Ристић Стева рекао — до душе приватно — да не желе явну

Комесар. Ја мислим гг. моя, да се остави овако, та овом се патронату неможе ништа пребацити.

Милетић. Али зашто неби патронат учинио єдан корак сабору? та субвенция ће се дати ма и безусловно ако другчиє не буде, ер нећемо да због кривице поедини заведеня страдаю.

Комесар. У чему се састои? (жагор).

Милетић говори као новосадски патронат ниє био пуне три године у гимназии, како є због тога било у новинама ларме, и како є онда патронат да се оправда послао єдног „Zeugschmita" да доведе у ред физикалне операте кои су били забаталѣни, да би се тим оправдао! И у опште показує недостатке патроната и његово по завод штетно самовольство.

Хаџић брани патронат (али га нико неслуша него сви говоре.)

Патриярх. У Карловци неће бити немира, я знам само єдног, кои би желио да и ту буде као и у Новом Саду, све општина и немир, ал му неће испасти за руком док сам я жив. (у публики смеј.)

Петровић. Ја да сам патрон пак да се о мени тако сумня, я би од часа зафалио.

Комесар. Шта мислите ви о организации? (жагор)

Милетић. Али зашто неби могли оно рећи „да и општина учестауе." — Пре 40 година ниє било организовани општина, пак зато ниє било да и општине учествую; али сад имамо политични а ево организуемо и црквене општине, па сад треба да учествую.

Николић. Ми немамо црквене општине.

Петровић. Али кад буде?

Николић. Ал ми незнамо оћел бити одобрена. (Смеј.)

Милетић. А г. прото! да клето се ви надате?? (Нек се іош єдном прочита!) Чита се іош єданпут редакция, коя овако гласи: Професоре по припадаюћем им праву бира патронат а потврђує их главна управа.

Натошевић Гди є та управа? он невиди ту никакве.

Грчић вели да є сабор ствара и да ће є зацело остварити, доказує да є ту већа гаранция него кад патронат сам потврђує.

Хаџић вели да є то аномалия, ер у патронату є Патриярх митрополит, а овде ће бити патриярх-митрополит, дакле коме ће подносити на потврђенѣ себи?

Милетић. Неће себи.

§ о новосадской гимназии вели да се „поставля на вишу."

Хаџић. Ово што є сад нижа, само є зато што нема средства, а чим буде, одма ће се дићи на вишу, ер ниє укинута. Ми имамо то право по привилегияма, а и сад кад є Н. Вел. изволело изразити желю да субвенциом єрарном помогне, признало є право наше гимназиє и рекло, да се у духу религиозно-народном подигне. Ми смо искали субвенцию само на 5 година дана, ер смо мислили, да ће се до тог времена моћи станѣ гимназиє толико унапредити, да є можемо сами издржавати. Говори, како є мишлѣно, да се учини, да после 5 година не дође у ту неволю да се мора затворити (Нек изостане, о новосадской)

Милетић. Али шта ће се рећи за новосадску?

Комесар. Горе є гласано само за карловачку.

Милетић иште да іой се кредит отвори, да се каже да одма идуће године отвори се 5-та школа, ако у случаю држава неби одма дала, да се управи народни добара наложи, да ако би у случаю изостала ил неби на време приспела, субвенцию даде.

Папић слаже се с разлозима г. Хаџића, али држи да є нужно да се даде помоћ.

Петровић. Ако є Н. Вел. обрекло, даће све што другом явном гимназиуму треба, и даће дух религиозно-народњи и карактер дати, онда треба узети ту помоћ и тек после 5 година ако би престала државна помоћ, онда да се овде каже: субвенция из фонда, да се неби затворити морала.

Хаџић. Ми треба сад да дамо, а ако да држава онда добро (жагор)

Патриярх. Я сам писао у Грац канцелару грофу Зичу о той ствари, па ако се слажете, я ћу опет писати, па нек се што пре сврши. Ми ћемо видити, ако држава неда онда ћемо одавде дати.

Милетић. Ал зашто неби рекли? да се за сваки случай рекне. (Прима се.)

Петровић. Молим в. светост, кад сте писали ви ћете нам знати казати, зашто досад ниє у живот ступило?

Патриярх. Немам резултата.

Петровић, Не, само питам разјашнѣня ради.

Хаџић. Я ћу разяснити, како є ствар текла. Приповеда куд є ишла и шта є узрок те ниє остварена субвенция, кою є држава определила, по казиваню целом види се да є ствар запела о „Unterrichtsrath."

Петровић говори да кад дамо Карловакой гимназии субвенцию, онда ћемо и да знамо шта се ради. Пита, оће л бити као и друге гимназиє.

Хаџић. Ми смо сами дали, да оћемо да буде као друге явне гимназиє; далѣ вели да ће с концем ове године знати на чему є ствар.

Петровић. Сл. Саборе! Я од моє стране на то пристаєм да у случаю, ако би се провлачила та ствар, да се субвенция из народног фонда дає, али да онда мораю и директори положити испит, у Карловци незнам, ал у Н. Саду знам да директор ниє положио испит; ер другчиє ако остане тако да патронат по своіой вольи ма и без државне квалификациє прима за професора кога оће онда нашто давати субвенциє да професори мораю испит положити. (прима се)

Комесар. Само треба да се разумемо. Покойни патриярх тужио ми се да недаду явност гимназии. Я одем Нѣг. Вел. и питам; Н. Вел. упути ме на министарство и шта су ми овде казали? Чим испуне законом прописане услове, одма им се дає, ту нетреба ништа, само явити. Нек дакле професори положе испите, па є све готово.

Хаџић. Ево г. Натошевић био є професор толико година па ниє полагао испита па шта є фалило?

Комесар. Али г. за своє новце подайте бар утеху родительима да ће њина деца 8 година бити у рукама честити люди.

Матиевић чита израђен операт „о школама у Горньо-Карловачкой Диецези," кои су направили посланици исте диецезе, и у ком являю, колко има школа; колко од тих има Српски, колко Немачки и колко деце у обоим; свега школа 85 и у свима 2286 деце. (У том пандур донесе два свећњака и меће их на првосвештенички стол.) Затим се чита списак, колко би се из фондова сваке године издавати имало и то субвенция школама горньо-карловачке диецезе 4000 ф.

Милетић. То є узето на издржаванѣ учителя, али смо нешто и за инштрукциє узели и то на прву школу найманѣ 50 ф.

Расход. I. Ис неприкосновеног фонда. На помоћ свештенства у Горньо-Карловачкой диецези 7000 ф. 7 Референта конзист. по 1000 7000 ф. 7 Фискала по 600 4200 7 Актуара конз. по 500 ф, 3500 ф. 7 Писара конз. по 300 ф. 2100 фор. Диете и путни трошкови за почастне чланове 3000 ф. 5 Помоћника протопопиятски и то: 2 за Будим, 2 за Горньо-Карловачку и 1 за архидиецезу 400 ф. 2000 ф. Стан за епископа будимског 1000 ф. — свега 29,800 ф.

Релутум за сидоксиє и конвенциє епископа, за 5 места по 6000 за Архидиец. и Бачку по 4000 ф. 36000 — сума свега с горньим 65800 ф.

Еп. Кенгелац. Рекли сте, да ми за наше грунтове добиямо накнаду, а добра да се даду путем лицитациє под закуп, али гг. мени треба єдно 40—50 мерова зобце (смеј) и я морам имати екипаж свой, я правим путешествия званична и то све о трошку мог сиромашног цепа, а не на народни трошак. Сви ви имате диурне, али ми не, зато гг. да се нама наши грунтови оставе, па ћемо ми колко се процени плаћати ер є срамота да се епископске землѣ на лицитацию даю. (Тако є)

Бига. Па да каже г. владика колко вреди па ћемо ставити.

Еп. Кенгелац. Нек оцене я немогу казати, неће ми се веровати.

II. Из клирикалног фонда. 20 основни школа у горньой Краини по 200 ф. 4000 ф. Премиє учитељима 126 дук. 600 фр. 4 диецез. инспектора по 1425 ф. главни инспектор 2000 ф. Свега 7700 ф. Путни трошкови за четворицу по 300 ф. а за єдног главног 400 свега 1600 ф., єдан професор на вишой препарандии с прилогом 950 ф. 2 професора на нижой препарандии с прилозима по 750 и помоћник са 150 ф. 1650 ф. 1 штипендиум за приправничку професуру 500 ф. 5 професора Богословски с прилозима заедно по 1700 ф. 8500 ф. 1 помоћник њиов 200 ф. 1 штипендия за професуру богословиє 600 ф., за библиотеку богословиє 300 фр., 33 штипендиє за богослове из Пакрачке и Горньокарловачке по 120 ф. 3960 ф. — Свега 30,360 ф.

III Из обадва фонда. (Централна управа коя тек има доћи на дневни ред.) Референт код фондова 1600 ф, екзактор 1000 ф., писар 500 ф., фискалу конз. овде прилог од 600 ф. — Свега 3700 ф.

Из клирикалног фонда. Народни секретар 1200 ф., субвенция гимназии карловачкой 6000 ф., новосадской 6500 ф. — Свега 13,700 ф.

Єдаред за свагда библиотеци богословской 2000

*) Известио сам се и истина є, да су гимназиске куће до 40 ланаца имале, за кое су годишнѣ до 200 ф. закупа имале. Видите, у колико су рачуни достоверни.

фр., гимназиской библиотеци и за апарате 1000 ф. — Свега 3000 фр.

Дакле свега осим што се дає єдаред за свадга 112,700 фр.

II. *Приход.* На краю 1864. Неприкосновени фонд 43,044 фр, клирикални фонд 63,445 фр. — Свега 106,489 ф. Дакле се показує дефицит 6280 ф., осим интереса на онай капитал од 250,000 ф. кои би се Романима издати имао, и оно, што се єданпут за свагда издає чини 9280 ф.

Петровић. Овай рачун не стои; 43,000 ф. приход, а одбиено є 11,000 осим онога што се епископу одредило и кое сад одпада, и осим онога што є арадском епископу одређено, онда нема дефицита.

Гатошевић нумерично доказує колко се свуда узело и да онда остає дефицит.

Милетић. Ви сте у прелиминар метли 6000 ф. почем у темишварской има 2000 ф. од реалитета то метите 2000 фр. манє. Іош више такови примера наводи. Предлаже да се даде єдно три до четир штипендие за изображаванє женски за учительке; мисли да би то нуждно било. (Прима се да се одреде три штипендие на ту цель.)

Натошевић. То би било, ако дамо по 500 ф, само 1500 ф. Мисли, да би болє било, да оснуємо сами єдну главну школу за девойке коя би се издржавала том помоћи, или іош болє да кажемо, да ћемо дати трећину трошка а варош коя, као Нови Сад, Панчево ил друга коя да є оснує, па ми трећином да іой помажемо

Милетић вели, да се немогу основати школе, кад нема учительки, зато треба найпре да се Српкинє способне изобразе, да би у већим местима нашим обученє женске деце руководити и обавляти могле, єр у том є велика оскудица, и ко ниє у станю дете своє на страну дати, тай незна, како да женску децу воспита, а на страни више се одучаваю, него обучаваю деца наша, єр се науче животу и тону кои за нас ниє.

Трифунац говори против предлога Милетићевог. Али се опет прими исти предлог, и одређую се 3 штипендие.

Петровић. Сл. Саборе! Овде є решено, да се народном секретару опредєлює плата из народног фонда са 1200 ф. Кад є то тако и кад смо ми решили, онда треба да га ми и бирамо. Я држим, да ми неможемо обићи г. Милоша Раића, и да морамо признати његове заслуге досадашнє, а и у овом сабору; зато є моє мнєниє да ми г. Раића с благословом н. светости, єр є и његов секретар, за народног узмемо. (Живио! Прима се. Секретар устає и кланя се.)

Патриярх. За мог живота я ћу га плаћати као и досад, а ви ако оћете да є и народни, а ви му подайте и то (живио!)

Чарноєвић. То є добро, ми даємо 1200 ф. а н. светост дає опет од своє стране 1000 ф. као досад; то є лепо.

Патриярх. Мало ће бити 1200 ф. єр професор, кои є калуђер и нетреба му ништа, имаће 1400 ф. а секретару кои може имати и фамилию, рекли сте 1200 ф. зато ви сте казали из народног фонда 1200 ф. Оставите мени, да я њега далє хонорирам тако, да ће он задоволян бити. (Живио.)

Чарноєвић. Ал секретар ће сад имати 2200 ф. кад ћете и ви плаћати, єр ми му даємо 1200 ф.

Патриярх. Я ћу давати као што сам рекао за свог живота 800 ф. то є доста. (Заключено дати секретару 1200 ф. а патриярх ако оће, да є и његов, нек му плаћа єбашка.)

Натошевић долази іош с єдним предлогом о кикиндской реалной школи пред сабор и предлаже, да се та реалка, кою су Србљи основали а у коіой се тек 5—6 деце наше учи — остало су све друге народности — у економску школу преобрати, наводи за узрок потребу, коя се у народу осећа за таком школом, дочим и онако реалки доста има, а Кикинда є за ову школу удесна, новаца има, а и землє.

Милетић подпомаже предлог г. Натошевића.

Петровић такође подупире исти предлог и вели, да є од штатхалтерие и њему наложено учинити у том смислу неке кораке. (Прима се предлог г. Натошевића и заключує да се петиционира код н. вел.)

Други предлог дра Натошевића: Да се у тителском баталиону оснує мала економска школа коя би се у Жаблю имала подићи и коя би се издржавала из школска фонда кои има 50.000

Милетић подпомаже тай предлог наводећи разлоге, какву би велику корист имали одтуд.

Папић прота такође подпомаже.

Комесар вели, да то ниє место за таку школу, да треба млого новаца, наводи за пример економску школу у Крижевци. (Предлог се овай неприми.)

Натошевић. Сл. Саборе! Имам іош єдан предлог. Ми смо свакояке предлоге правили, али о економским штипендиима ниє ништа речено. Предлаже, да се заведу две штипендие за економе, єдну да даю сви манастири на єдног монаха, а другу да издає народни фонд, сваку од 500 ф. Ако намастири неузмогну, а оно и другу да дає фонд.

Комесар говори, да ће то тежко ићи, єр неће наш народ, да учи економию. Наводи, како има државне штипендие за границу, па неможе силом истерати доволян брой штипендиста. Говори, како има у Бечу єдна „винодєлска школа,“ али тамо неће да иду.*)

По краткой дебати за и против прими се, да се установе те две штипендие.

Комесар: Дакле гг. сутра у єданайст сати, да се прочита пречишћена редакция. (Жагор: сутра є неделя! треба нам се мало и одморити! вичу они, кои непрестано раде. Можемо, зашто не! вичу они други. Найпосле дође до гласаня, устадоше некои свештеници и официри, и тако се већином реши, да сутра у неделю 21. марта буде седница.)

Тридесетседма седница 21 марта у неделю

Явля се, да є донет предлог г. маіора Милекића ради успоставлєня фонда пензионог за удовице и сирочад учительску. Неки гласови: Нек се остави тай предлог за други пут, када буде г. маіор овде, треба ће нам чега и разяшнявати. Већина є, да се сад прочита. Чита се овай предлог:

§ 1. Сваки учитель без разлике, био он оженєн или не, дужан є, како ова установа у живот ступи, 10 проц. од своє плате у дотични општи фонд одма и то єданпут за свагда уложити.

§ 2. Сваки учитель плаћа од своє плате 2 проц. у исти фонд и то у месечним одплатама.

§ 3. При сваком прелазу на болю стацию одає прираштай плате за прву годину у месечним одплатама у горепоменути фонд.

§ 4. Сваке године плаћа општина од целе учительске плате єдан по сто у тай фонд, и то у почетку године.

§ 5. *Право на мировину.* Право на мировину за учителє, њиове удовице и сирочад добия се само са исплаћеним улогом 10 проц. од плате по § 1. и то после 5. године учительске службе рачунаюћи од дана положеног улога.

§ 6. Мировина плаћа се по годинама службе и то:

од	5—10	године	—	—	—	100 фор.
„	10—15	„	—	—	—	120 фор.
„	15—20	„	—	—	—	140 фор.
„	20—25	„	—	—	—	160 фор.
„	25—30	„	—	—	—	180 фор.
„	30 више	„	—	—	—	200 фор.

§. 7. Учитель, кои би из службе своєвольно изступио или одпуштен био, недобия ништа натраг.

§. 8. У пензию ставля се онай учитель, кои би због телесне и душевне слабости неспособан постао, учительске дужности уредно одправляти било на његову молбу, или наредбом дотичне школске власти.

§. 9. После 40 година службе има сваки без разлике право на целу пензию, био у служби или без нє.

§. 10. Удовица била сама или са децом по истом правилу као и учитель.

§. 11. Тако исто и деца, єдно или више њи добияю после смрти оца и матере назначену пенсию, док се неухлєбе, иначе до 20. године.

§. 12. У руковању овог фонда водиће бригу она иста администрация, коя има управу над осталим народним фондовима.

Прима се.

Грчић. Да ли ће онда удовица имати пензию, ако іой муж иступи из службе, и да ли може натраг узети што є већ унутра метуо?

Милетић вели да неможе, и доказує примерима. — Тако є. Прима се.

У предлогу стои да деца до 20. године после очине смрти имаю вући пензию.

Грчић. Треба то ограничити; ако неучи школе, онда до 16, єр он є онда кадар већ као калфа или што му драго себи заслужити рану и одело.

Милетић. И то є млого, осим женске, могло би и манє бити.

Натошевић. Определите женском до 18 а мушком до 14 годиня.

Комесар. А зашто неби од 16 година и женском? Та женске се од 16 година већ удаю. Нека буде обоима до 16 година, да имаю после очине смрти вући пензию. — Добро! прима се.

Чита се о православним местним црквеним општинама. — Прима се све до 22 § штампане редакције *і* у другом пасусу: Штатути ови имаю се предходно на одобренє поднети путем епархиялног конзисториума митрополитско (поправлєно) *црквеном савету.* Ово є одвело говор на кандидацию и биранє асистента, гди є Грчић молио првосвештенике, да пристану на заключак већине; говори су му били лепи, али епископи непопустише од свога досада упражняваног права.

Изоставлєне су последнє речи, кое су у найновиіой редакции „митрополитской конзистории.“ Далє се прима све до § 39 *і* штампане редакције, други пасус; ту є променуто место „изаћи ће особени“ на „служи приложена наредба.“ Іош у истом § алинеи *н* пасус 4-ти после речи „зато способна лица“ долази іош „ради наименованя“, а далє све изоставля.

На више места, гди є долазила реч: „квалифициран,“ опоминяо є Милетић, да се то замени са „кои имаю прописана свойства,“ єр то є закон; а закон мора бити разговетан разумителан; ту реч неће сви особито по селима знати, а ово є струка што се свию општина тиче. — Поправлєно є. Затим є прочитано іош без примедбе: о избору ђакона, о избору стистемизованих помоћника и пароха, о избору окружни протопресвитера. После три четврти на єдан разиђе се седница и би заказана за сутра.

Тридесетосма седница 22. марта у понедельник.

Живковић явля, да є готов са своіом струком у штилизации, само му недостає іош о манастирима; то ће идући пут донети, єр нема г. Милетића код куће. Затим чита записник 36 седнице.

Петровић пита на записник, колко и одкуд да се даде дневнице Живковићу протосинђелу и др. Раићу као водительима „дневника“ саборског.

Патриярх. Одкуд? то є општи трошак!

Кушевић. И то є саборско и то иде из касе.

Комесар. Па колко? (Гласови: као и други посланици 5 ф.) Добро.

Живковић чита далє записник, па и од 37 седнице. У то улази Милетић, мало час Чарноєвић. Дође реч у записнику и о секретару.

Петровић. Не да народ избере, него да се г. Раић припозна за народног.

Милетић. Али онда да се од сидоксие и конвенције патрияршеске узме 1000 фр. у име тога што ће га сад народна каса плаћати.

Петровић. То само може у овай ма бити, єр смо г. Раића припознали и за народног секретара; али ако он резигнира и н. св. изабере другога, а ми га неприпознамо, нећемо томе дати 1000 фр.

Живковић. Отуда се зове народни, што се из народне касе плаћа.

Комесар. Има ли определєни делокруг као народни секретар? ако нема, нашто онда празно име.

Милетић. Имаће у апелатории другом оделеню. у фундационалном оделеню и код президиралия код патриярха.

Комесар. Президияли, то є лично.

Милетић. Єсте.

Анђелић. Сл. Саборе! Чудно є, да ми у средини оде никакве плате немамо, а фонд є на то определєн. Да се и нама у прелазном станю определа онолика плаћа, колико и други имаю. — Прима се.

Гласови: колко?

Анђелић. 945 ф. за нас троицу.

Комесар (перовођи.) Уведите то у протокол.

Милетић. Нека остане то отворено питанє. (Гласови: после подне!) Неможе, док се одборно недоговори, то є важна ствар.

Живковић чита о новосадской гимназии.

Милетић. Па колика субвенция? (Гласови: колко и за карловачку.)

Комесар. Онолика сума, колика є нужна за подизанє и издржаванє.

Хаџић. То є одборни предлог. (Гласови: решено є! есте!)

Милетић предлаже, да наше вароши кралєвске и диштрикт плаћаю по єдну крајцару више, то є неприметна сума, а іош и колко маня од пређашнє сидоксие и конвенције; требало би да то оде на умноженє фонда.

Петровић. Нетреба терет на народ мећати, доста є на умножаванє фонда што годишнє од они 25 хиљада 21. на умножаванє остає.

Хаџић. Треба више да имамо за приумножаванє.

Комесар. Та неће сви заводи ни у живот ома ступити. па оно, што би се манє трошило, остаће у фонду дотле и давати се под интерес, док се не оствари то.

Милетић. Могу ипак вароши кралєвске и диштрикти крајцару плаћати, то є богатела, а фонду много чини.

Бига. Тешко ће бити и пароха и ово и оно све у новву плаћати. Нека први сабор што буде дошао реши. — На том остане.

(Продужиће се.)

*) Из поуздана извора чуємо, да су се из Карловаца троица явила, пак нису били примлєни.

ДОПИСИ.

V. **Београд** 20. апр. Наше позориште іош кои дан пак ће се распустити, док небуде зграда позоришна готова. Глумци мораће се разићи. Ово е многоме овде неповољно, али кад се наша влада примила тог задатка, она ће га знати и довршити како ваља.

Што е пре била реч о г. Орешковићу, он ће за цело доћи у државну службу за начелника канцеларие штабске военe управе; а за главног начелника целе стоеће войске долази г. Ранко Алимпић.

Дуовска свечаност увеличаће се и тиме, што ће при свршетку, трећи дан Дуова, бити кошия (трка) на обичном месту изван вароши. Овом приликом моћи ће се у обкладу — после одређени награда — и између себе поедини утркивати. —

V. **Београд** 21. апр. Из поузданог извора чуе се, да нам се за светковину петдесетогодишњице силан свет српски у походе спрема; особито у великом брою браћа наша прекосавска доћи ће нам. Ми се томе од срца радуемо; и треба брат с братом да дели и жалост и радост.

И амо долазу млоге породице Босанске. Наша власт прима ове несретнике и спроводи их даље у унутрашњост. Сума буџетом на доселенике одређена изцрпљена е; с тога принуђено е министарство млоги свет за сад да одбия. Ово е грдна штета, коіой ће, надамо се, наша влада ма коим начином довити се знати, да неби се поверенђ народно тиме побияло.

*** Из **Срема** 20. априла. До кои дан опет ће нам бити прилике видити преосв. владику Штросмаера. Он е лане обишао сремску границу, ове године ево га где хоће по целом Срему да прође, свое подручно му стадо да походи и пастирски му благослов даде.

Као што чуемо, он ће и у Београд овога пута отићи, а кроз Срем путова ће шњиме наш поджупан.

Овом приликом ко може а да нерекне: та где су наши првосвештеници? Народ ове речи одавна већ говори, ал е л' по навици или како — тек глас његов остане нас вапиюћег у пустињи. —

*** Из **Вуковара** 18. априла. Наш прото сада е заишао по подручним општинама и прегледа црквено-школске рачуне кои су до яко од тутора и свештеника сготовлени, или ће се сад тек склапати.

Срећа, што се ништа више код тих рачуна неиште, до само да су на артии чисто преписани. Ми ћемо свакако о тиме кою проговорити, почем то засеца дублђ у народно биће.

Чешка и Моравска.

— Єдан прашки кудравичар обвезао се, да ће од данашњега дана па све док се несагради велико народно чешко позориште, давати по 3 нов. од свакога, ко се код њега буде шишао или косу кудравио, и ради тога метаће се од сваке особе по цедуљица у нарочиту шкриню, од кое е ключ предао одбору за грађенђ народнога позоришта. Да ће овај кудравичар имати найвише муштерия, то стои. Пример вредан похвале и подважаваня.

Аустрия.

— По последнђм извештаю има сада у промету десетака од папира за 2,999,019 ф.

— С концем априла по р. престао е „Ост унд Вест" излазити. Предплатници његови добиће у накнаду „Цукунфт."

Турска.

— Из Цариграда се явля, да е султан заповедио, да одсада буду под његовим председаванђм седнице министарскога савета, ако се тиче каквог важниег предмета. Можда ће тако штогод правде бити!

— Омерпаша путоваће са великом пратњом по Италии, Француской и Енглеской.

— Из Татарске явля се, да е бокарски емир наумио послати на Русе велику войску у помоћ коканском кану. Неће емир да мирує!

Француска.

— У Лондону подписую петицию, да се учине у Француской ежовитски ред. У Лиону е главно место ежовитима француским.

— Цар Наполеон отишао е 17. апр. у Алгир, где ће више неделя остати.

ТРГОВИНА.

Т. К. Нови Бечей 20. Апр. На нашой житной пияци причео е довоз больи бити и то више кукуруз него жито доносисе. Житу е Цена од 2 ф. 70—80 до 90 н. кукурузу од 1 ф. 20—30—40 до 50 н. Зоб 1 ф. 5 до 10 н. Єчам 80 н. ваган.

За поля се по већа Част Люди туже, да жита жуте од млога ветра. Ноћас имали смо яки мраз, а кише никако немамо.

Од Аде до Српска Бечея Цене су рани као и код нас у Банату горе назначене. Тиса е мало причела опадати.

Бечка берза од 24 априла

Сребро — — — — — — — —	106. 75
Дукати — — — — — — — —	5. 13

ЛУТРИЯ.

Будимска од 3. мая римс.	6.	26.	32.	53.	63.
Темишварска од 26. апр. рим.	3.	21.	38.	4.	75.

ОГЛАСИ.

Стециште.

На звание комунитетскога физика ц. кр. войничког граничарског комунитета Карловаца, са коим е скончана плата годишня од 735 ф. а. вр. и станарина по 9. диетском разреду, овим се расписуе стециште до 20. мая 1865 с тим додатком, да се молбенице просителя званичним путем преко њиове предпоставлене власти имаю поднети карловачком милитарском комунитетском магистрату.

Карловци 24. апр. 1865. 80—2—3

Обява.

Услед заключеня ововарошког суда од 31. декембра 1864 бр. 3818. дае се на знанђ, да е на молбу удове Марие Грегуш рођене Латиновић за наплату њой досуђеног капитала од 819 фор. са припадком, против Ангелине Петровић рођене Стратимировић извршба односно продая мѣнице од 3500 фор. Сребр. страдателно стецишгне масе Младена Стратимировића извршбу водећой страни за подмиренђ свог потраживаня предане на явной лицитации, коя ћесе о. г. 26. юния и 29. юлия свагда у 10 сати пре подне у сали магистратской држати, с проглашеном ценом од 3150 фор. а. вр. продавати, тако да у случаю, ако на првой лицитации неби нико проглашену цену дао, на другой лицитации и изван проглашене цене найвише обричућем колицитанту за готов новац продати. — Сви, кои волю имаю ту мѣницу купити, позиваю се, да на опредѣлени рок лицитацие доћу.

У Н. Саду 20. априла 1865.

Г. Ползовић сенатор.
као извршбени судац

84—1—3

Явна Распродая.

Овим се до явнога знаня доставля, да е од стране конкурсуалне власти дозволена явна распродая мушкокроячког еспапа овдашњега кроча Јована Деметровића. Поменута распродая држи се сваки дан пре и после подне у досадашнѣм дућану горнѣга у Лебарской улици, Мачванской кући. Овом приликом препоручуе се поштованой публици богат избор разни како штофова, тако и готови мушки хаљина за лето и пролеће и то по найефтинию цену. 83—1—3

СВОЄВОЉНА ПРОДАЯ.

Подписани продаем под условиама свою кућу и трговину у ћурчиском сокаку „код єдног Чобана". Продаем и свою землю, чарду код барутане, близу Н. Садска рита. Сва известия код притежателя

77—2—3 Єфте Зрнића.

Обява.

Доле подписани препоручуе п. н. публици свое стовариште од мушки различити хаљина француског и народног ношива по особито єфтину цену.

Продая и приманђ наручбине, коя ће се брзо и по жељи свакога п. н. Господина обавити, налази се у Варошкой кући, у Старом Вуковару.

Сава Лазић,
мушки крояч и члан европске академие за моду у Дражђанима.

75—4—4

Оглас.

Подписани треба за себе и свое знание єдног послужителя, кои би знао читати и писати и поштенђм да се одликуе.

Награда е годишнђ 100 фор. а. вр., слободан стан и кост.

Кои жели ово место имати, нека се обрати на доле подписанога.

Младићи и Славени имаю првенство.

У Суботици 19. априла 1865.

Божидар Вуић,
поштар.

82

!! За Албуме !!

Фотографисане слике

свию

САБОРСКИ ПОСЛАНИКА

овогодишнђг расправног сабора српског народа

могу се добити код доле подписатог, поедине слике комад по 50 нов.; 66 комада пак, Албум од слика свию учестника саборски, по 20 ф. Такођер Група од 4 особе гг. **Чарноєвића, Милетића, Стаєвића и Грчића** у већем формату по 2 ф. комад. Наручбине сам готов за 8 дана одпошиляти.

Стеван Вулпе
фотограф у Н. Саду.

70—3—3.

Оглас

На основу свога заключеня одбор за зиданђ здания болнице у вароши Београду држаће 17. Мая т. г. пре и после подне лицитацию пред зданием Примирителног Суда Общтине в. Београда за зиданђ истог здания, кое ће 320 чотвороуг. хв. простора заузимати, а на три Ката подигнуто бити.

Ко лицитирати оће, мора 1000 дук. ц. кауцие Одбору болнице пре лицитацие положити.

План, предмера и условия налазе се свагда у техничком оделђну Примирителног Суда на промотренђ.

Од Одбора управляюћег зиданђм Болнице. — Од Нр. 1. — 13 - Априла 1865. год. 78—2—3

ПРОМЕНА ЛОКАЛА И препорука.

Доле подписани узима част поштов. публици одавде и са стране явити да свою трговину за модни еспап „КОД КОШНИЦЕ" премешта од мая месеца у кућу госпође. Пасковићке у два пространа локала, коя су по особито лепом укусу са већим намештаем уређени.

Од сада исту радню у свему умножаваюћи препоручуем уедно леп и велик избор у свима финима артикулима кои у моду спадаю поред добре и найсолидние послуге са врло єфтиним ценама; а да би у ценама постоећу конкуренцию чинио, са истином уверићу, да ћу я одсада са 15 проц. єфтиние продавати него сваки други.

72—3—3 Евгение Богдановић.

На корист човјечанства и страдајућијех болесника, ево народни лијек, домаћи љекар:

ЧИСТЕЋИ РАСТОП М. СТОЈКОВА.

— Овај чудесни биљевни растоп лијечи свакојаке болести, и управљен је на утамањивање болова и ишчишћивање крви и влаге. — Својства овога растопа врло су изврсна и пробитачна, особито употребљавајући га с прољећа и јесени, а то је најудесније доба, ради исцјеливања застарјелијех болести, болова, мука и свакојаке немоћи; а и за ублаживање мучења и болова престарјелијех болести; пак чудесно исцјељује грозниће, протисли, срдобоље, проточи, затворе, тајне и вранцаве боли, ране свакојаке, пошасти, и за друге све остале најтеготније и најопасније болести. — Извидава такође болести и пошасти животиње и стоке. — За наручбине на г. **Анд. Стојковића у Тријесту**. Цијена је срчета 1 ф. 20 кр. у среб. с књиж. напутка; а мало срче 66 нов. Може се добити по делижансу.

73—2

ИЗВОД ИЗ ДОКАЗНИЈЕХ ПИСАМА. 1. Пријенос с талијанскога свједочанства.

При свршетку јулија 1859. искочи ми сухи кашаљ и све то ячи. Тако да се подадох љекару, са свим мноштвом љекаријах, пуштавања крви и осталијех мученијах, све више, са зла на горе иђах и све јачи и већи кашаљ, да немогох нађ ни амина. Ноћу 13. феб. тако јако ме придави кашаљ, млидијах, да ће ме задушит, морадох сједити згрчен у постељи. Сјутра дан изиђем из очајанија у кавану „стела поларе"; то бје за моје спасеније. У то уђе г. Стојковић, који приступи и ухвати ме за руку; рече ми: Та нијесте имали излазити из дома. Казах му болести, кашаљ и остало све, и да сам при скончању живота. У то ми рече г. Ст.: Ако је још могуће која искрица живота у вама, помоћи ће вас чист. растоп, те га ја имадем. Заиштем му растоп са упуством како се треба управљат, и одмах започех лечидбу са раст. У два месеца испијем 44 напитака рас. и 2. бљувика; почех по мало на боље, и сасвијем оздравих. Помоћу Божјом што ми нави г. Ст. у онај дан (Сретенија!) за ме вјечите успомене, те ми даде прехваљеногa растопа и бљувика, са његовим упућивањем и настојавањем. Иначе небих био жив. — У Тријесту 15. дец. 1860. Јован Лебан, ц. к. чиновник при овом намјестништву.

Властник, издаватель и одговорни уредник Ђорђе Поповић.

Брвотиском Игнята Фукса у Новоме Саду.